

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-677/21 - 1

Asia C-677/21

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

11.11.2021

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Vredegerecht te Antwerpen (Belgia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

8.11.2021

Valittaja:

Fluvius Antwerpen

Vastaaja:

MX

Vredegerecht
van het 2de kanton
Antwerpen (Antwerpenin 2.
kantonin
rauhantuomioistuin)

VÄLIPÄÄTÖS

[--]

- **Opdrachthoudende vereniging FLUVIUS ANTWERPEN** [--], kotipaikka [--]
Antwerpen, [--]

[--]

kantajana,

FI

- **MX** [– –], asuinpaikka [– –] Antwerpen, [– –]

vastaajana

Oikeudenkäyntimenettely

[– –]

[Oikeudenkäyntiä ennakkoratkaisupyynnön esittäneessä tuomioistuimessa koskevat tiedot]

Kanteen arviointi

- 1 Jakeluverkon haltija Fluvius Antwerpen (jäljempänä Fluvius) vaatii kanteessa MX:ltä 813,41 euroa (sis. arvonlisäveron), viivästyskorkoa 4,80 euroa ja oikeudenkäyntikorkoa haastehakemuksen päivämäärästä lukien sähkön käytöstä [– –] ajalta 7.5.2017–7.8.2019.

Laskutusta ei tapahtunut, koska Fluvius toimitti MX:lle sähköä Fluviuksella energia-asetuksen (Energiebesluit) 5.2.3 §:n 1 momentin perusteella olevan julkisen palvelun tehtävän perusteella. Kyseisessä säännöksessä todetaan, että jos energiantoimittaja irtisanoo kotitalousasiakkaan sopimuksen esimerkiksi maksulainlyönnin vuoksi ja kyseinen asiakas ei tee uutta sopimusta toisen energiantoimittajan kanssa, jakeluverkon haltija toimittaa hänelle energiaa.

Laskutus tapahtui, koska MX otti asuinosoitteessaan [– –] sähköä ilman, että hän teki tätä tarkoitusta varten sopimuksen kaupallisen energiantoimittajan kanssa. (Toinen) kaupallinen energiantoimittaja ei myöskään ollut aiemmin irtisanoonut sopimusta kyseisessä osoitteessa. Tämän seurauksena Fluvius toimitti hänelle energiaa julkisten palvelujen tehtävän perusteella. Toisin sanoen laskutus tapahtui sen jälkeen, kun Fluvius oli jonkin ajan kuluttua todennut kyseisen tosiasiallisen sähkön ottamisen tapahtuneen väärinkäytöksen kautta. Kyseisellä ajanjaksolla tapahtuneesta kulutuksesta laskutettiin 813,41 euroa, josta arvonlisäveroa on 131,45 euroa. Tämä kulutus saatiin vertailemalla väärinkäytöksen kautta tapahtuneen sähkön ottamisen alkamisen ja päättymisen mittarilukemia.

Vrederechter (Vredegerechthin tuomari) pyysi Fluviukselta kannanottoa velvollisuudesta suorittaa arvonlisäveroa laskutetusta määrästä, kun otettiin huomioon laskun oikeusperusta ja väärinkäytöksen kautta tapahtunut sähkön ottaminen.

- 2 [– –] [Fluvius totesi seuraavaa]:
 - Energiebesluitin 5.5.1. §:n 5 momentissa säädetään, että jos sähkön ottaminen tapahtuu ilman toimitussopimusta, verkon haltija saa laskuttaa otetun sähkön omistajalta tai käyttäjältä.

- Sähkön ottajan ja energian toimittavan jakeluverkon haltijan välillä on sääntelyyn perustuva suhde, minkä vuoksi väärinkäytöksen kautta tapahtunut sähkön ottaminen ei ole laitton teko [– –].
- Tällaisesta väärinkäytöksen kautta tapahtuvasta sähkön ottamisesta on maksettava arvonlisäveroa arvonlisäverolain (BTW-Wetboek) 10 §:n 2 momentin perusteella. Kyseisen pykälän mukaan kyse on luovutuksesta, josta on suoritettava arvonlisäveroa, kun kyseessä on omaisuuden omistusoikeuden siirto viranomaisen määräyksestä, sen nimissä tai suoraan lain, asetuksen, määräyksen, päätöksen tai hallinnollisen määräyksen nojalla.

3

3.1 [– –] [viittaukset kansalliseen oikeuskäytäntöön, joita ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin ei pidä merkityksellisinä]

3.2 Fluviuksen [– –] liittymistä koskevat säännöt ovat olennaisia laskutetun ajanjakson kannalta [– –]

Liittymää koskevissa säännöissä ei ole minkäänlaista mainintaa sen korvauksen määrästä, joka on laskutettava väärinkäytöksen kautta tapahtuvasta sähkön ottamisesta. Niissä ei ole myöskään mainintaa siitä, onko korvauksesta suoritettava arvonlisäveroa. [– –] [N]iiden 7.10 §:ssä [– –] määrätään seuraavaa:

[– –] *Väärinkäytöksen kautta tapahtuva energian ottaminen ja korvaus: DNB veloittaa maksun väärinkäytöksen kautta tapahtuvan energian ottamisen seurauksena tapahtuvasta rekisteröidystä tai mahdollisesta rekisteröimättömästä kulutuksesta.* [– –]

- 4 Ajankohtaa 1.5.2018 edeltävänä aikana ei ole ollut olemassa nimenomaista sääntelyä siitä, onko laskuun korvauksesta, jonka energiaa väärinkäytöksen kautta ottaneen henkilön on maksettava, lisättävä arvonlisävero. Energiamääräyksen (Energiedecreet) ja Energiebesluitin muuttamisen jälkeen tätä koskevat säännöt tulivat voimaan 1.5.2018. Nykyisin *väärinkäytöksen kautta tapahtuvaa energian ottamista* ja siitä maksettavaa korvausta säännellään Energiedecreetin 1.1.3 §:n 40 momentin 1 kohdassa, luettuna yhdessä 5.1.2 §:n kanssa, ja Energiebesluitin 4.1.2 §:ssä.

Energiedecreetin 1.1.3 §:n 40 momentin 1 kohdassa energiaan liittyvä petos määritellään seuraavasti: *lainvastainen aktiivinen tai passiivinen toiminta, johon liittyy perusteettoman edun hankkiminen.* Vrederechter katsoo, että sähkön ottamista verkosta ilman, että sitä varten tehdään kaupallinen sopimus ja että siitä ilmoitetaan jakeluverkon haltijalle, voidaan pitää *lainvastaisena aktiivisena tai passiivisena toimintana, johon liittyy perusteettoman edun hankkiminen.*

Lisäksi Energiedecreetin 5.1.2 §:ssä säädetään, että kustannukset, joita verkon haltijalle on aiheutunut 1.1.3 §:n 40 momentin 1 kohdan a, b, c, d ja g alakohdassa

3

mainitun energiaan liittyvän petoksen johdosta, edellisessä momentissa tarkoitettuihin liittämiskustannukset, liittymän tai mittauslaitteen lain mukaiseksi saattamisen, uudelleen liittämisen, perusteettomasti saadun edun, perusteettomasti saatuun etuun liittyvät kustannukset ja korot maksaa asianomainen verkkonkäyttäjä. Verkon haltija tai tämän valtuuttama toimija perii edellä mainitut kustannukset sekä perusteettomasti saadun edun ja korot suoraan verkkonkäyttäjältä.

Energiebesluitin 4.1.2 §:n 1 momentissa säädetään tavasta, jonka mukaisesti perusteettomasti saatu etu on laskettava, sekä siitä, mitkä kohdat ovat osa perusteettomasti saatua etua. Tämän perusteella perusteettomasti saatu etu koskee muun muassa toimitetun energian maksuja, jotka on siis kierretty (Energiebesluitin 4.1.2 §:n 1 momentin 3 kohdan 4 alakohta).

Edelleen 4.1.2 §:n 3 momentissa säädetään, että perusteettomasti saadusta edusta laskutettava korvaus vahvistetaan määritellyllä tavalla ja että korvaus sisältää verot, maksut ja arvonlisäveron.

- 5 Vrederechter kuitenkin katsoo, että esiin tulee kysymys siitä, onko säännös, jossa säädetään arvonlisäveron laskuttamisesta, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY (jäljempänä arvonlisäverodirektiivi) mukainen.

Vrederechter arvioi ensimmäisenä kysymystä siitä, onko arvonlisäverodirektiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 14 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan a alakohdan mukaan sallittua, että väärinkäytöksen kautta tapahtuneesta energian ottamisesta maksettavasta korvauksesta on suoritettava arvonlisäveroa.

Arvonlisäverodirektiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa todetaan, että arvonlisäveroa on suoritettava verovelvollisen tässä ominaisuudessaan jäsenvaltion alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta. Arvonlisäverodirektiivin 14 artiklan 1 kohdan mukaan ”tavaroiden luovutuksella” tarkoitetaan aineellisen omaisuuden omistajalle kuuluvan määräämisvallan siirtoa. Lisäksi tavaroiden luovutuksena pidetään seuraavia liiketoimia: omaisuuden omistusoikeuden vastikkeellista siirtoa viranomaisen määräyksestä, sen nimissä tai suoraan lain nojalla (arvonlisäverodirektiivin 14 artiklan 2 kohdan a alakohta).

Voidaanko näiden säännösten perusteella tehdä se johtopäätös, että väärinkäytöksen kautta tapahtunutta energian ottamista on pidettävä

- luovutuksena eli aineellisen omaisuuden omistajalle kuuluvan määräämisvallan siirtona tai luovutuksena (arvonlisäverodirektiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohta luettuna yhdessä 14 artiklan 1 kohdan kanssa),
- tai omaisuuden omistusoikeuden vastikkeellisena siirtona viranomaisen määräyksestä, sen nimissä tai suoraan lain nojalla (arvonlisäverodirektiivin 14 artiklan 2 kohdan a alakohta)?

Toiseksi vrederechter arvioi kysymystä siitä, onko arvonlisäverodirektiivin 9 artiklan 1 kohdan ja 13 artiklan 1 kohdan mukaan sallittua, että Fluvius voi julkisoikeudellisena yhteisönä laskuttaa arvonlisäveron sille väärinkäytöksen kautta tapahtuneen energian ottamisen johdosta kuuluvasta korvauksesta ja siten olla arvonlisäverotuksessa verovelvollinen kyseisen väärinkäytöksen kautta tapahtuneen energian ottamisen osalta.

Arvonlisäverodirektiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaan veroverovelvollisella tarkoitetaan jokaista, joka itsenäisesti missä tahansa harjoittaa liiketoimintaa, riippumatta tämän toiminnan tarkoituksesta tai tuloksesta. Liiketoimintana pidetään erityisesti aineellisen tai aineettoman omaisuuden hyödyntämistä jatkuvaluontoisessa tulonsaantitarkoituksessa.

Arvonlisäverodirektiivin 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan valtioita, hallinnollisia alueita, kuntia ja muita julkisoikeudellisia yhteisöjä ei niiden viranomaisen ominaisuudessa harjoittaman toiminnan tai suorittamien liiketoimien osalta ole pidettävä verovelvollisina, vaikka ne tämän toiminnan tai liiketoimien yhteydessä kantaisivat maksun, lupamaksun, jäsenmaksun tai korvauksen. Mainitun artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaan julkisoikeudellisia yhteisöjä on joka tapauksessa pidettävä verovelvollisina liitteessä I luetelluista toimista, jos nämä eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Kaasun ja sähkön toimittaminen kuuluvat tämän säännöksen soveltamisalaan.

Voidaanko näistä säännöksistä tehdä se johtopäätös, että jos Fluviuksella on oikeus korvaukseen väärinkäytöksen kautta tapahtuneesta energian ottamisesta, sitä on pidettävä arvonlisäverodirektiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna verovelvollisena arvonlisäverotuksessa, koska väärinkäytöksen kautta otettu energia on seuraus aineellisen esineen hyödyntämisestä jatkuvaluontoisessa tulonsaantitarkoituksessa?

Mikäli tähän on vastattava myöntävästi, onko arvonlisäverodirektiivin 13 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa tulkittava siten, että Fluvius on viranomainen, ja jos tähän on vastattava myöntävästi, seuraako arvonlisäverodirektiivin 13 artiklan 1 kohdan kolmannelta alakohdasta, että Fluviuksen liiketoiminta väärinkäytöksen kautta tapahtuvan energian ottamisen yhteydessä on merkitykseltään niin vähäistä, että Fluviusta on kyseisen energian ottamisen yhteydessä pidettävä arvonlisäverotuksessa verovelvollisena.

6 [– –]

[– –] [ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen välipäätös]

Välipäätös

[– –] [velvoittaminen korvaamaan väärinkäytöksen kautta otettu energia]

ja ennen kaikkea arvioimaan oprachthoudende vereniging Fluvius Antwerpenin arvonlisäveroa koskevaa vaatimusta, esittää unionin tuomioistuimelle

ennakkoratkaisupyynnön vastauksen saamiseksi seuraaviin vrederechterin esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin:

Onko direktiivin 2006/112/EY 2 artiklan 1 kohdan a alakohtaa, luettuna yhdessä 14 artiklan 1 kohdan kanssa, tulkittava siten, että väärinkäytöksen kautta tapahtuva energian ottaminen on tavaran luovutus, eli aineellisen omaisuuden omistajalle kuuluvan määräämisvallan siirto tai luovutus?

Mikäli edelliseen kysymykseen on vastattava kieltävästi, onko direktiivin 2006/112/EY 14 artiklan 2 kohdan a alakohtaa tulkittava siten, että väärinkäytöksen kautta tapahtunut energian ottaminen on tavaran luovutus, eli omistusoikeuden vastikkeellinen siirto vianomaisen määräyksestä, sen nimissä tai suoraan lain nojalla?

Onko direktiivin 2006/112/EY 9 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jos Fluvius Antwerpenilla on oikeus korvaukseen väärinkäytöksen kautta tapahtuneen energian ottamisen perusteella, sitä on pidettävä verovelvollisena arvonlisäverotuksessa, koska väärinkäytöksen kautta tapahtunut energian ottaminen on seuraus Fluvius Antwerpenin liiketoiminnasta, eli aineellisen esineen hyödyntämisestä jatkuvaluontoisessa tulonsaantitarkoituksessa?

Jos direktiivin 2006/112/EY 9 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että väärinkäytöksen kautta tapahtuvassa energian ottamisessa on kyse liiketoiminnasta, onko direktiivin 13 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa tulkittava siten, että Fluvius Antwerpen on viranomainen, ja jos tähän on vastattava myöntävästi, onko kyseisen direktiivin 13 artiklan 1 kohdan kolmatta alakohtaa tulkittava siten, että väärinkäytöksen kautta tapahtunut energian ottaminen on tulos Fluvius Antwerpenin toimista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä?

[– –] [päätöslauselma]